Getallen en vectoren

Alexander Ly

Psychological Methods
University of Amsterdam

15 September 2014

Overview

Overview

Overview

Overview

Overview

Overview

Overview

Vector notatie

Kolom vectoren in kolom notatie

$$\boldsymbol{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \qquad \vec{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} \qquad \underline{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$$

Kolom vectoren in rij notatie

$$\vec{x} = (x_1, x_2, \ldots, x_n) \qquad \boldsymbol{x} = [x_1, x_2, \ldots, x_n] \qquad \underline{x} = [x_1, x_2, \ldots, x_n]$$

Waarbij $\vec{x} \in \mathbb{R}^n$ of $\boldsymbol{x} \in \mathbb{R}^n$. In de les $n = 2$, dus twee-dimensionale vectoren.

Vector notatie

Voorbeeld voor $n = 2$

$$\vec{x} = (-1, 3.8) \qquad \boldsymbol{x} = [-1, 3.8]$$

Kolom vectoren in kolom notatie

$$\boldsymbol{x} = \begin{pmatrix} -1 \\ 3.8 \end{pmatrix} \vec{x} = \begin{bmatrix} -1 \\ 3.8 \end{bmatrix}$$

Waarbij $\vec{x} \in \mathbb{R}^n$ of $\boldsymbol{x} \in \mathbb{R}^n$. In de les $n = 2$, dus twee dimensionale vectoren.

Transponeren: Van kolom naar rij

Met $\vec{x} \in \mathbb{R}^n$ bedoelen we een kolom vector met dimensie n, dan is $\vec{x}^T$ of $\vec{x}'$ een rij vector

$$\vec{x}' = \vec{x}^T = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}^T = [x_1 \quad x_2 \ldots \quad x_n]$$

Voorbeeld

Met $\vec{x} \in \mathbb{R}^2$ bedoelen we een twee-dimensionale kolom vector, dan is $\vec{x}^T$ of $\vec{x}'$ een rij vector

$$\vec{x}' = \vec{x}^T = \left[\begin{array}{c} -1 \\ 3.8 \end{array} \right]^T = [-1 \quad 3.8]$$

Rij vectoren zijn moeilijk te lezen, daarom gebruiken we meestal kolom vectoren.

Overview

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor getallen $a, b, c \in \mathbb{R}$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $a = 0 + a$ en $a = 0 + a$
- Commutatief: $a + b = a + b$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Associativiteit: $(a + b) + c = a + (b + c)$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar. (Haakjes zijn overbodig)
- Inverse: Voor elke $a \in \mathbb{R}$ bestaat er een $b \in \mathbb{R}$ zodanig dat $a + b = 0$. Deze b noemen we dan $b = -a$
- Distributief: Voor elke $a, b, c \in \mathbb{R}$ hebben we $a(b + c) = ab + ac$

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor getallen $a, b, c \in \mathbb{R}$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $a = 0 + a$ en $a = 0 + a$
- Commutatief: $a + b = a + b$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Associativiteit: $(a + b) + c = a + (b + c)$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar. (Haakjes zijn overbodig)
- Inverse: Voor elke $a \in \mathbb{R}$ bestaat er een $b \in \mathbb{R}$ zodanig dat $a + b = 0$. Deze b noemen we dan $b = -a$
- Distributief: Voor elke $a, b, c \in \mathbb{R}$ hebben we $a(b + c) = ab + ac$

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor getallen $a, b, c \in \mathbb{R}$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $a = 0 + a$ en $a = 0 + a$
- Commutatief: $a + b = a + b$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Associativiteit: $(a + b) + c = a + (b + c)$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar. (Haakjes zijn overbodig)
- Inverse: Voor elke $a \in \mathbb{R}$ bestaat er een $b \in \mathbb{R}$ zodanig dat $a + b = 0$. Deze b noemen we dan $b = -a$
- Distributief: Voor elke $a, b, c \in \mathbb{R}$ hebben we $a(b + c) = ab + ac$

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor getallen $a, b, c \in \mathbb{R}$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $a = 0 + a$ en $a = 0 + a$
- Commutatief: $a + b = a + b$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Associativiteit: $(a + b) + c = a + (b + c)$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar. (Haakjes zijn overbodig)
- Inverse: Voor elke $a \in \mathbb{R}$ bestaat er een $b \in \mathbb{R}$ zodanig dat $a + b = 0$. Deze b noemen we dan $b = -a$
- Distributief: Voor elke $a, b, c \in \mathbb{R}$ hebben we $a(b + c) = ab + ac$

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor getallen $a, b, c \in \mathbb{R}$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $a = 0 + a$ en $a = 0 + a$
- Commutatief: $a + b = a + b$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Associativiteit: $(a + b) + c = a + (b + c)$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar. (Haakjes zijn overbodig)
- Inverse: Voor elke $a \in \mathbb{R}$ bestaat er een $b \in \mathbb{R}$ zodanig dat $a + b = 0$. Deze b noemen we dan $b = -a$
- Distributief: Voor elke $a, b, c \in \mathbb{R}$ hebben we $a(b + c) = ab + ac$

Nulelement: Op deze lijn leven getallen

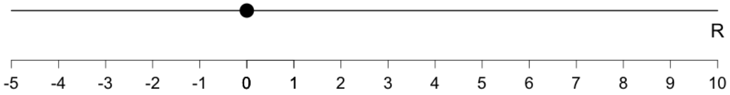

Optellen: Pijltjes aan elkaar plakken

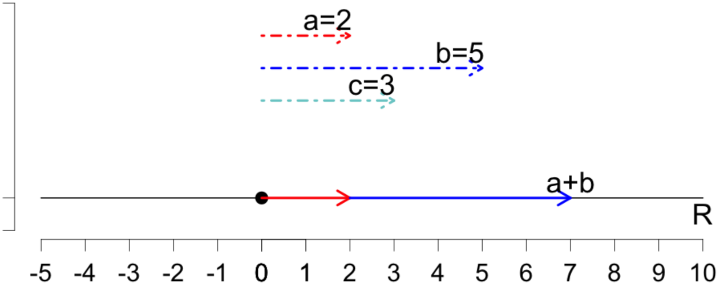

Commutatief: Volgorde van plakken is irrelevant

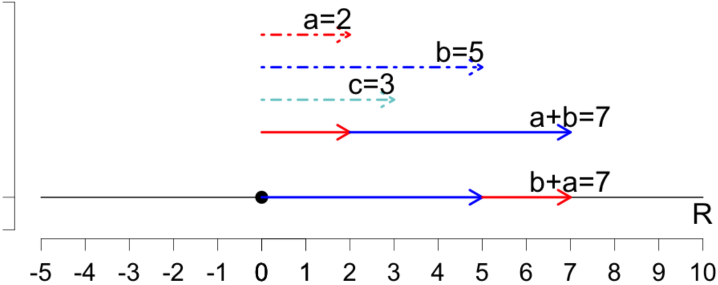

Inverse: We definieerden aftrekken als de inverse van optellen

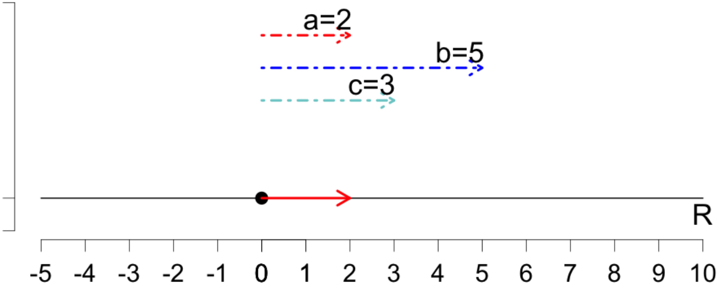

Inverse: We definieerden aftrekken als de inverse van optellen

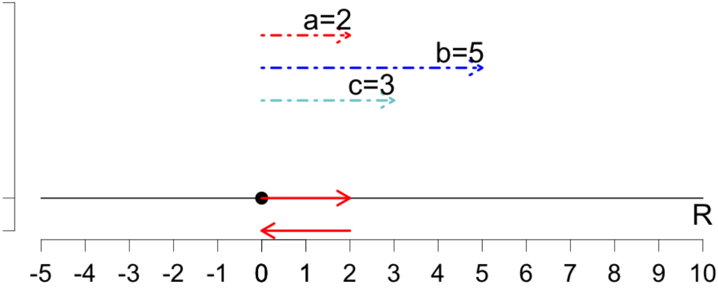

Inverse: Als gevolg van deze definitie kregen we $--a=a$

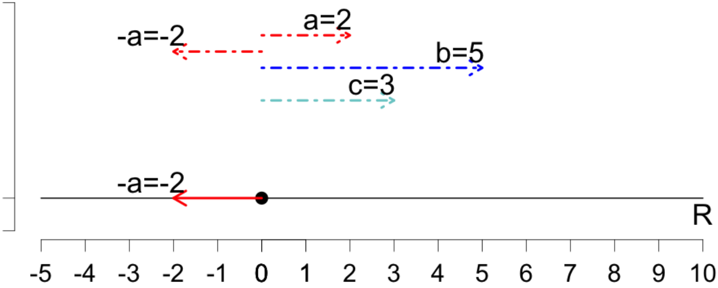

Inverse: Als gevolg van deze definitie kregen we $--a=a$

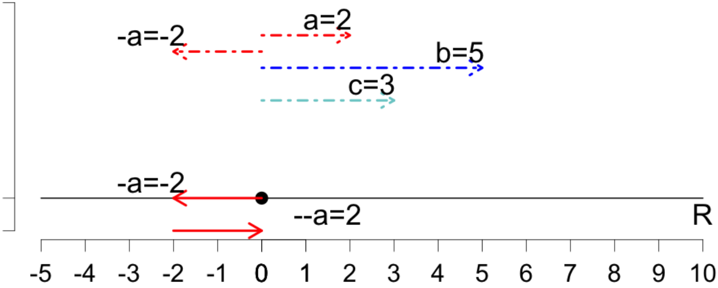

Inverse: Dus $b - a = b + (-a)$

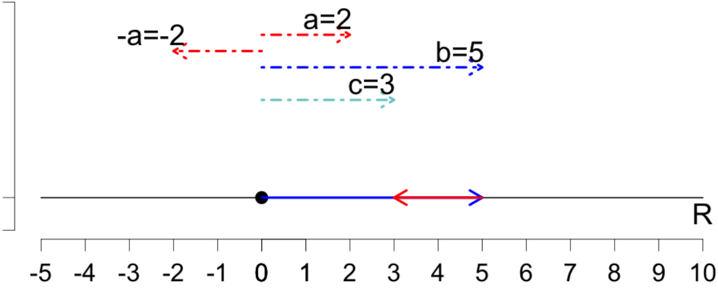

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor *vectoren* $\vec{x}, \vec{y}, \vec{z} \in \mathbb{R}^n$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $\vec{x} = 0 + \vec{x}$ en $\vec{x} = 0 + \vec{x}$
- Commutatief: $\vec{x} + \vec{y} = \vec{y} + \vec{x}$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Inverse: Voor elke $\vec{x} \in \mathbb{R}$ bestaat er een $\vec{y} \in \mathbb{R}$ zodanig dat $\vec{x} + \vec{y} = 0$. Deze $\vec{y} = -\vec{x}$
- Associativiteit: $(\vec{x} + \vec{y}) + \vec{z} = \vec{x} + (\vec{y} + \vec{z})$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar.
- Distributief: $a(\vec{x} + \vec{y}) = a\vec{x} + a\vec{y}$, waarbij $a \in \mathbb{R}$ een scalair (een getal) is.

Getallen en vectoren

We kunnen rekenen met getallen en vectoren nemen de rol van getallen over. Voor *vectoren* $\vec{x}, \vec{y}, \vec{z} \in \mathbb{R}^n$ kunnen we optellen:

- Identiteit: $\vec{x} = 0 + \vec{x}$ en $\vec{x} = 0 + \vec{x}$
- Commutatief: $\vec{x} + \vec{y} = \vec{y} + \vec{x}$
- Het maakt niet uit in welke volgorde we optellen
- Inverse: Voor elke $\vec{x} \in \mathbb{R}$ bestaat er een $\vec{y} \in \mathbb{R}$ zodanig dat $\vec{x} + \vec{y} = 0$. Deze $\vec{y} = -\vec{x}$
- Associativiteit: $(\vec{x} + \vec{y}) + \vec{z} = \vec{x} + (\vec{y} + \vec{z})$
- Optellen van links naar rechts of rechts naar links is gelijk aan elkaar.
- Distributief: $a(\vec{x} + \vec{y}) = a\vec{x} + a\vec{y}$, waarbij $a \in \mathbb{R}$ een scalair (een getal) is.

Overview

Het vlak is een uitbreiding van de lijn

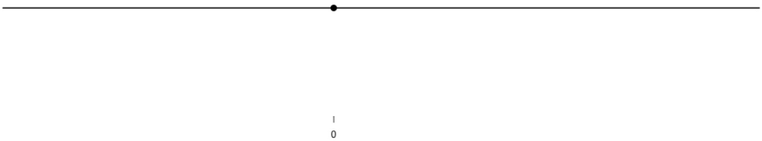

Eenheid op de lijn

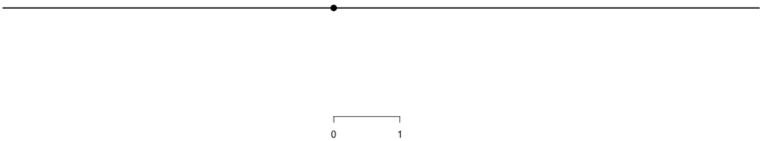

De lijn

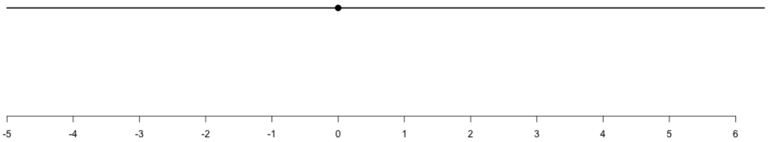

De uitbreiding via nul

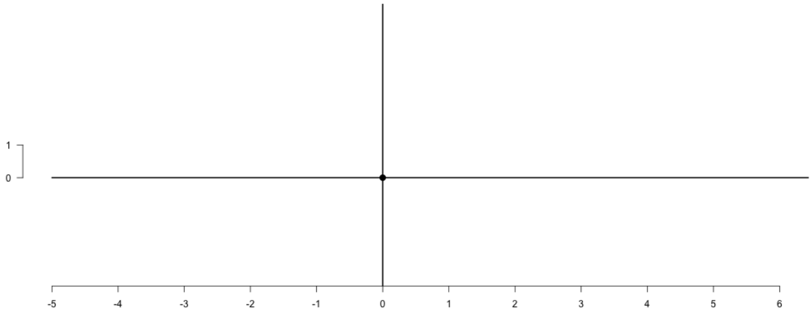

Naamgeving van de twee assen

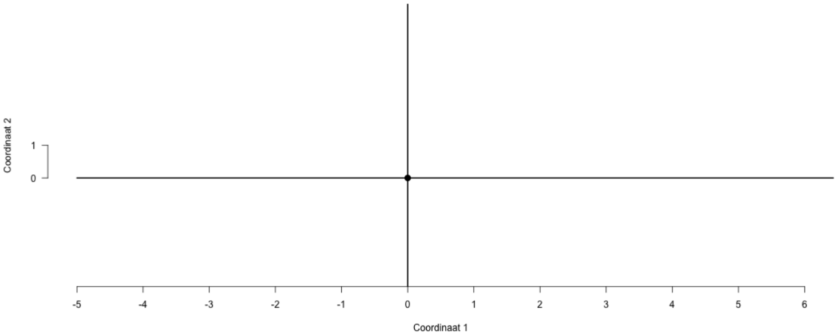

Het vlak

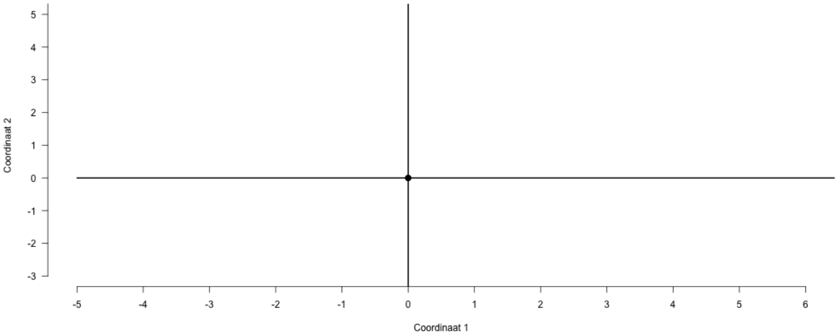

Grid

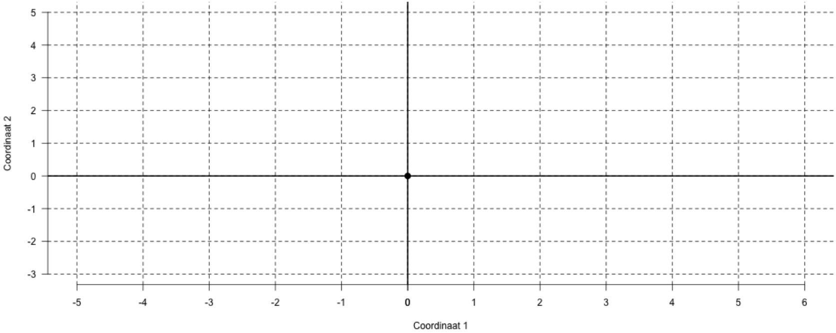

Overview

Nulelement: Vectoren zijn pijltjes in het vlak

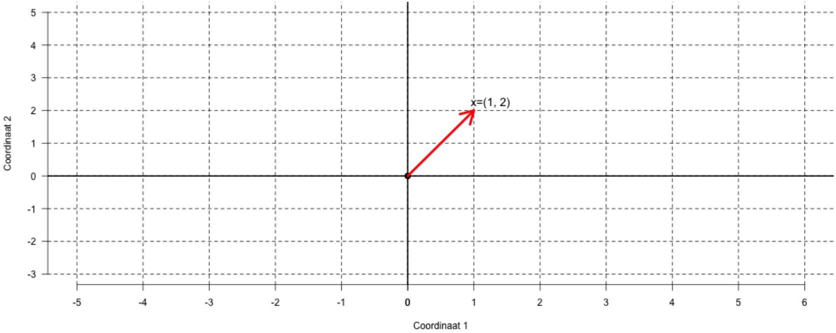

Nulelement: Vectoren zijn pijltjes in het vlak

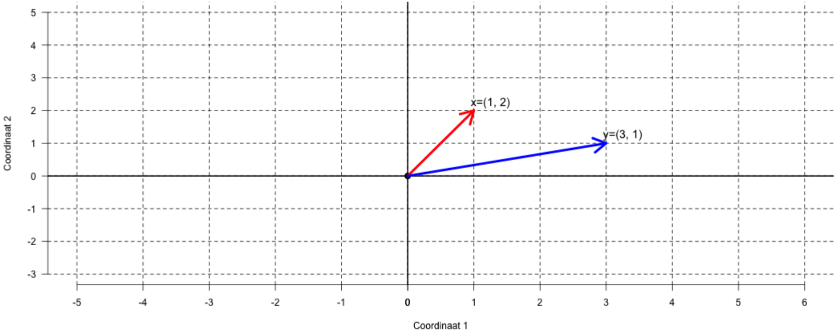

Optellen : Pijltjes aan elkaar plakken $\vec{x} + \vec{y}$

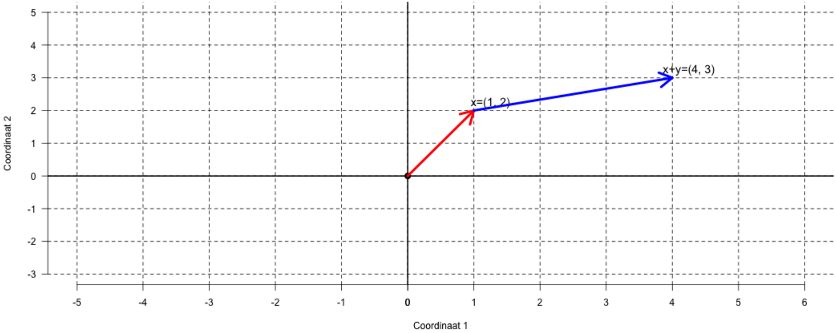

Nulelement: Vectoren zijn pijltjes in het vlak

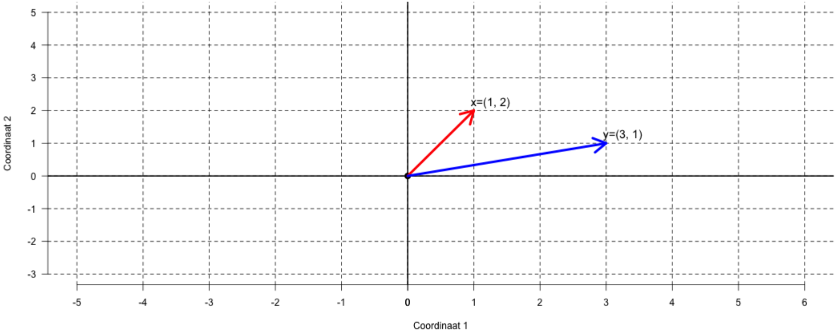

Optellen : Pijltjes aan elkaar plakken $\vec{y} + \vec{x}$

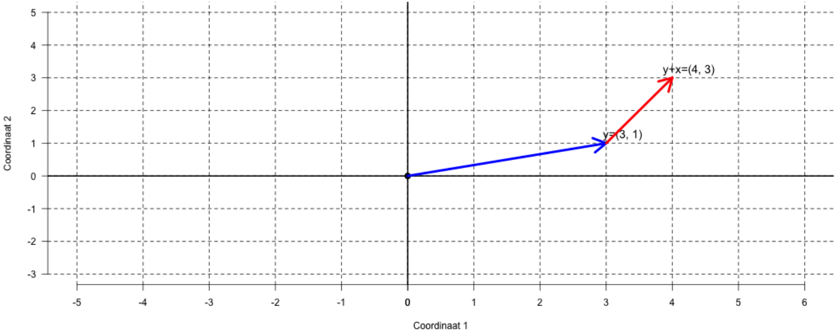

Commutatief: Volgorde van optellen is irrelevant

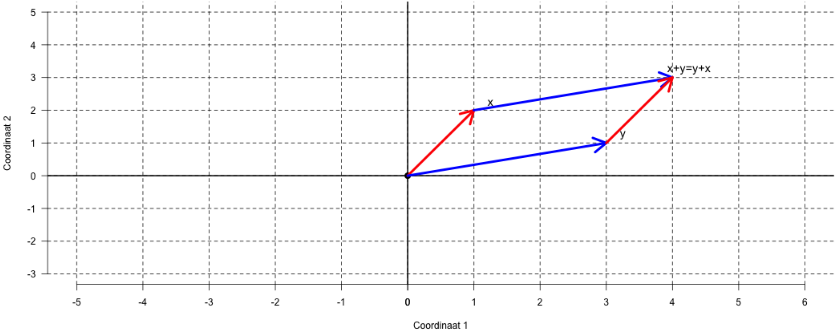

Commutatief: Volgorde van optellen is irrelevant

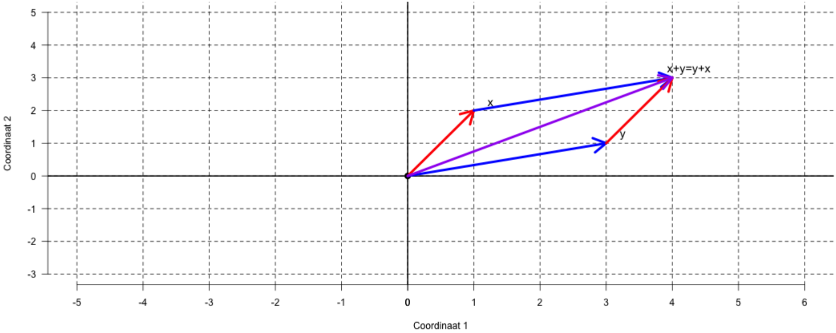

Commutatief: Volgorde van optellen is irrelevant

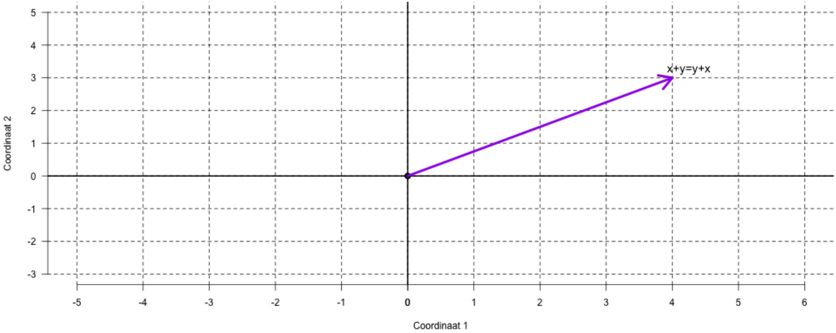

Overview

Inverse: We definieren aftrekken als de inverse van optellen

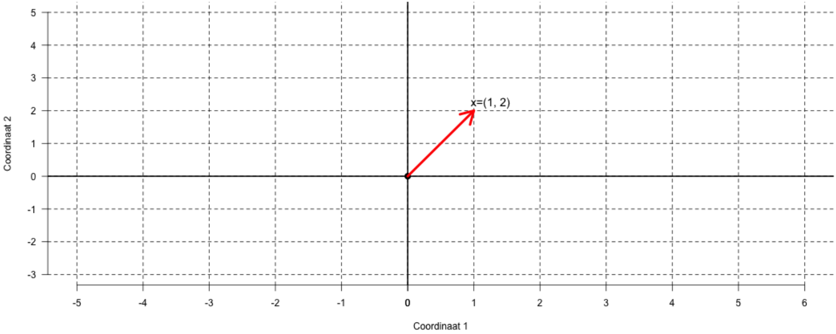

Inverse: We definieren aftrekken als de inverse van optellen

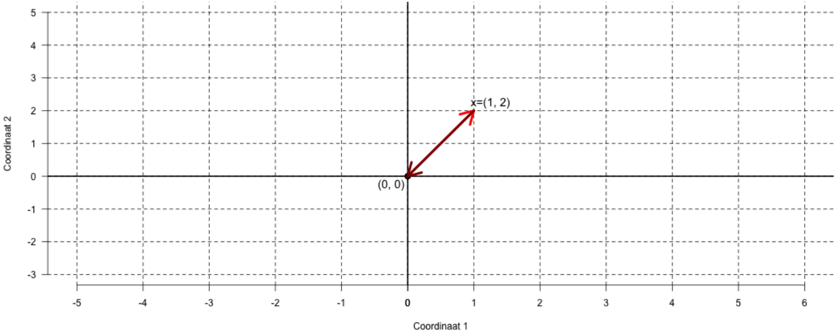

Inverse: Als gevolg van deze definitie krijgen we $--\vec{x} = \vec{x}$

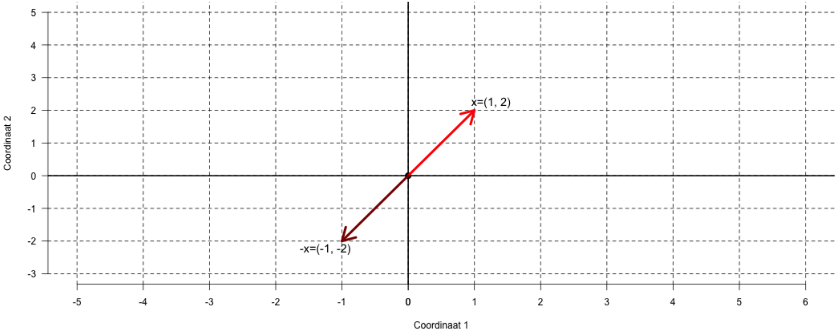

Inverse: Dus $\vec{y} - \vec{x} = \vec{y} + (-\vec{x})$

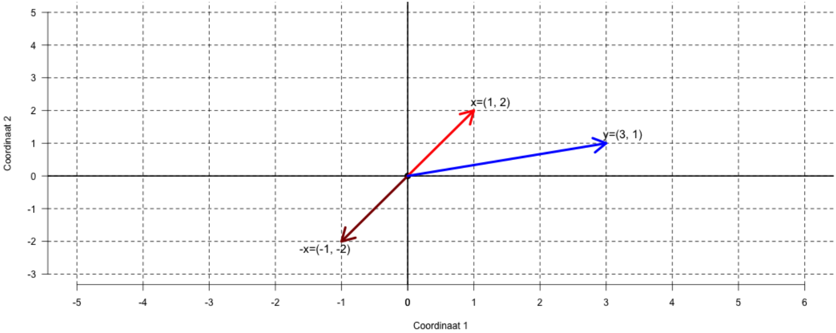

Inverse: Dus $\vec{y} - \vec{x} = \vec{y} + (-\vec{x})$

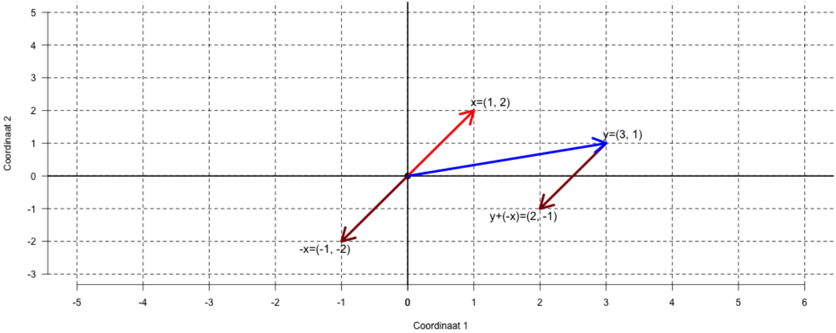

Inverse: Dus $\vec{y} - \vec{x} = \vec{y} + (-\vec{x})$

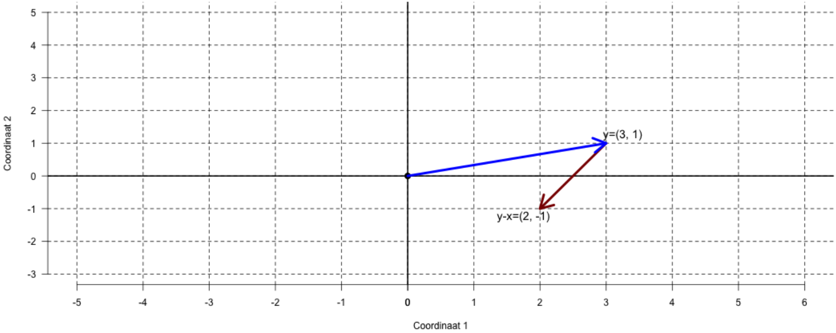

Overview

Associatief: $\vec{x}, \vec{y}, \vec{z}$

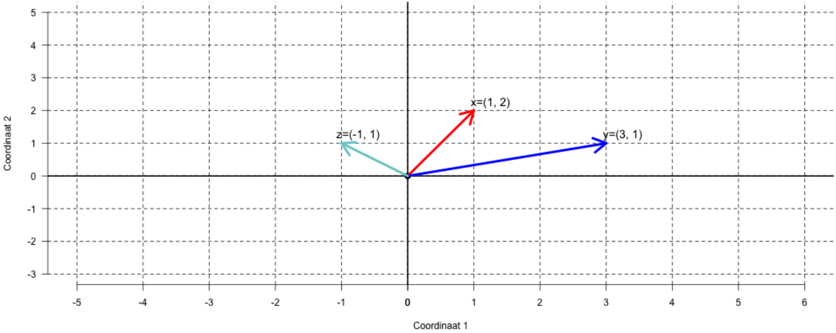

Associatief: $\vec{x} + \vec{y}$ en $\vec{z}$

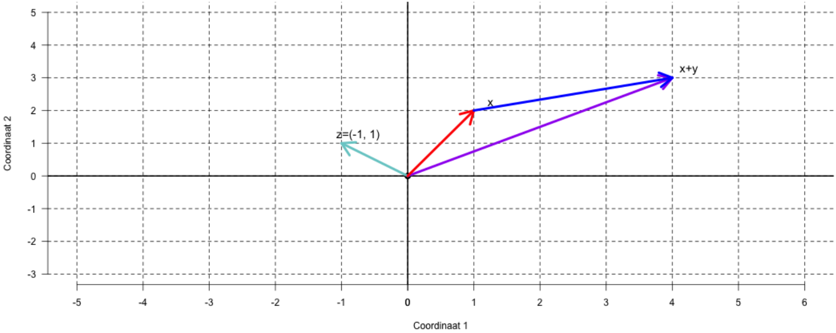

Associatief: $\vec{x} + \vec{y}$ en $\vec{z}$

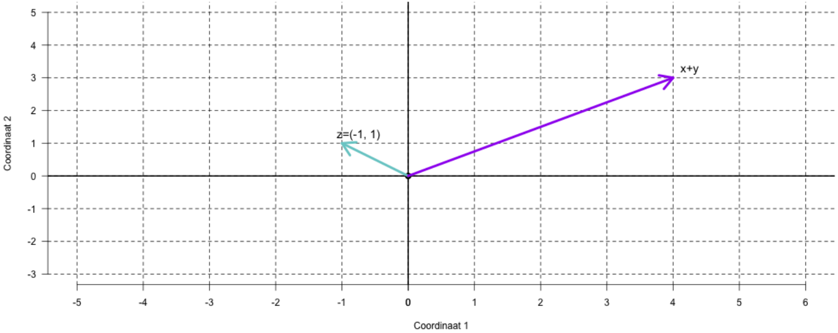

Associatief: $(\vec{x} + \vec{y}) + \vec{z}$

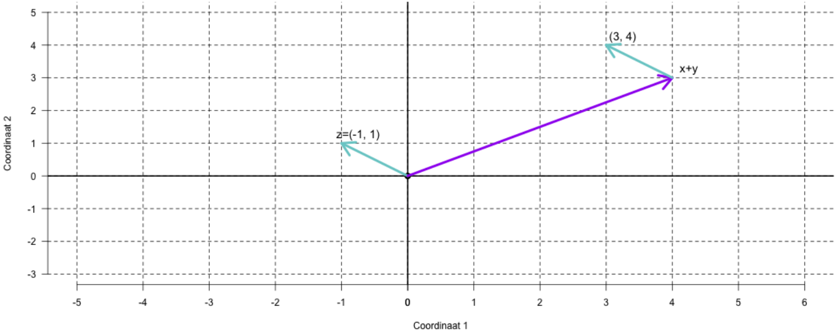

Associatief: $(\vec{x} + \vec{y}) + \vec{z}$

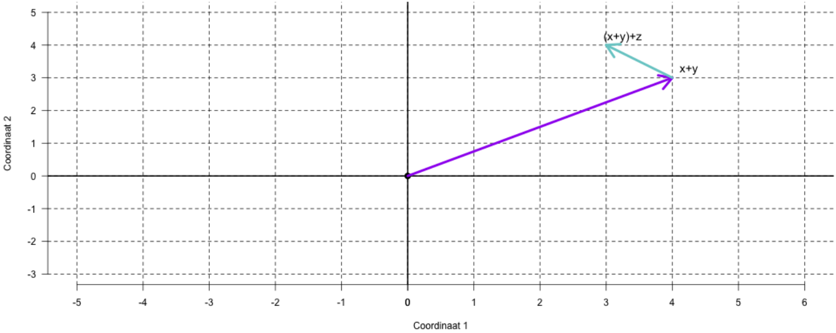

Associatief: $\vec{x}, \vec{y}, \vec{z}$

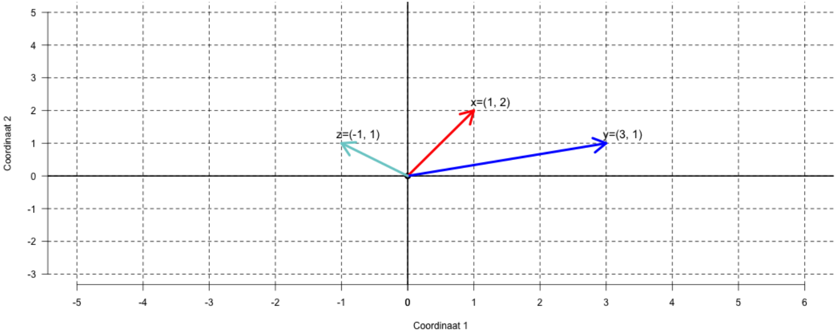

Associatief: $\vec{x}$ en $(\vec{y} + \vec{z})$

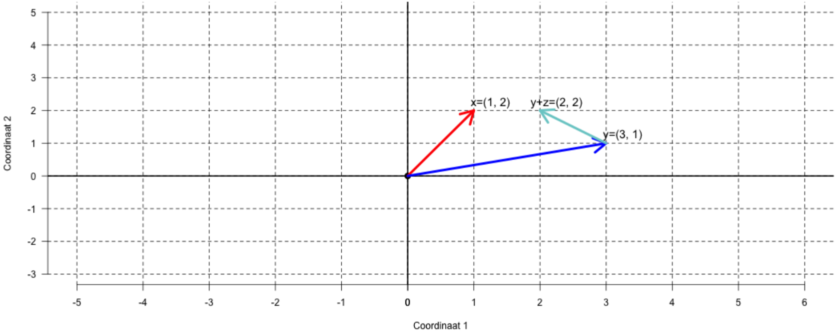

Associatief: $\vec{x}$ en $(\vec{y} + \vec{z})$

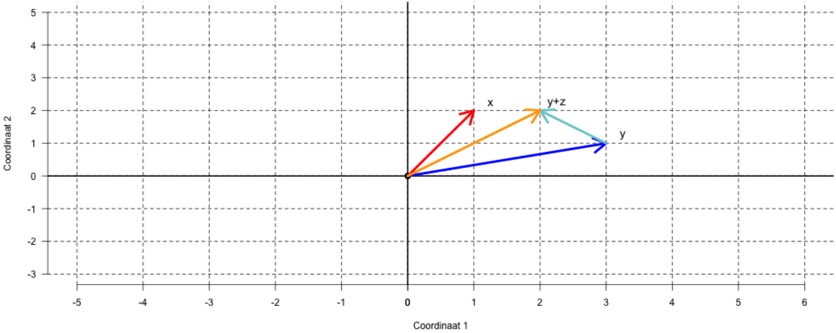

Associatief: $\vec{x}$ en $(\vec{y} + \vec{z})$

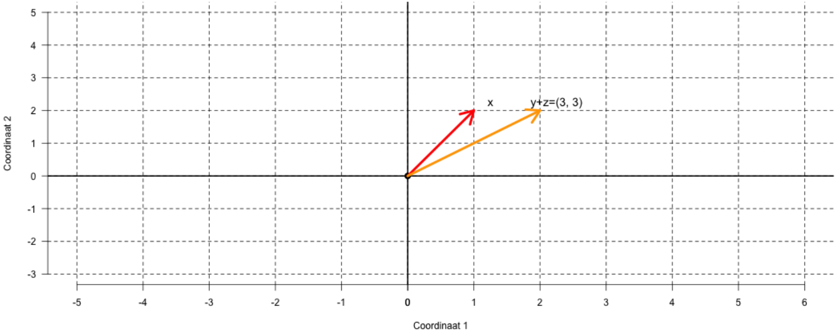

Associatief: $\vec{x} + (\vec{y} + \vec{z})$

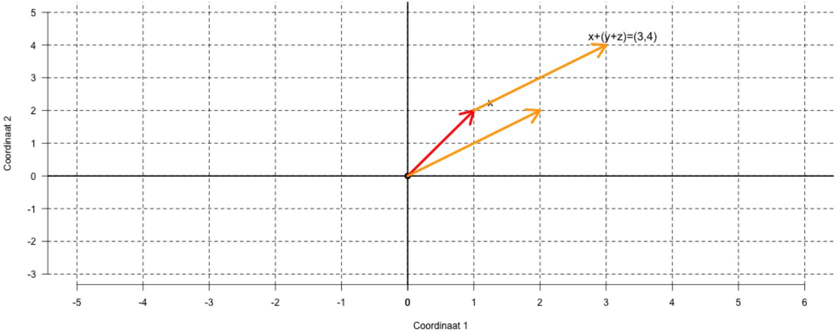

Associatief: $\vec{x} + (\vec{y} + \vec{z})$

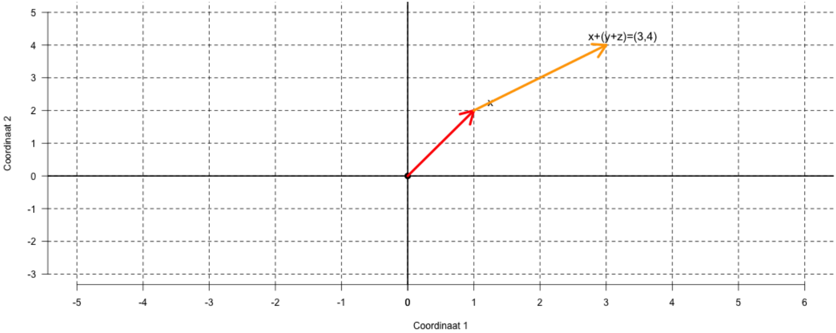

Associatief: $(\vec{x} + \vec{y}) + \vec{z} = \vec{x} + (\vec{y} + \vec{z})$

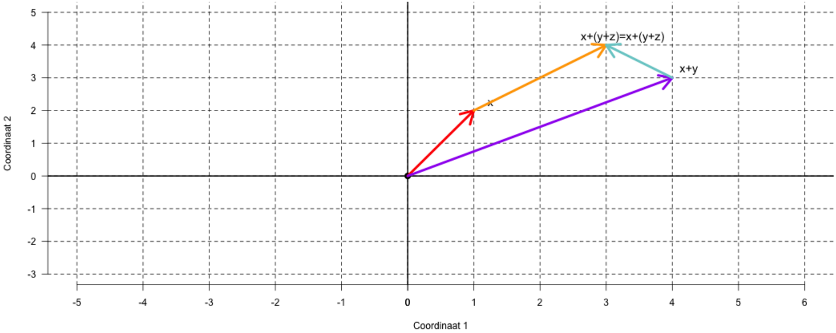

Overview

Vectoren $\vec{x}, \vec{y}, \vec{z}$

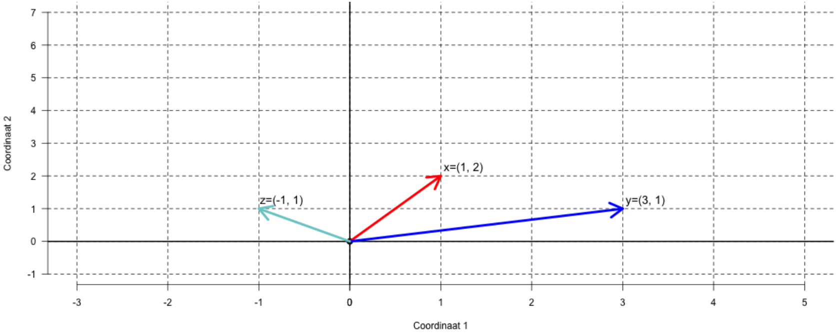

Vector $\vec{y}$ opgeschaald met $\frac{1}{3}$

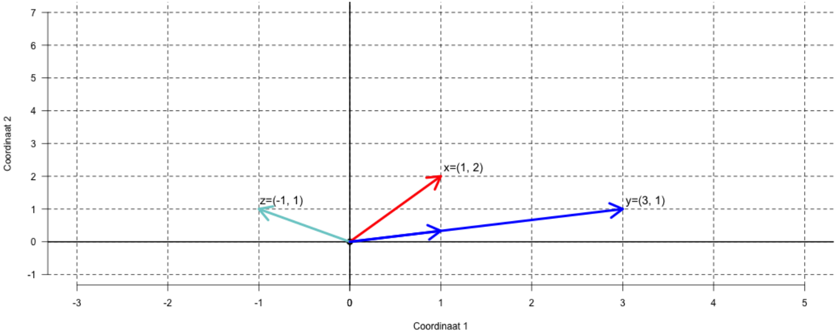

Vector $\vec{x}$ opgeschaald met 2 , $2\vec{x}$

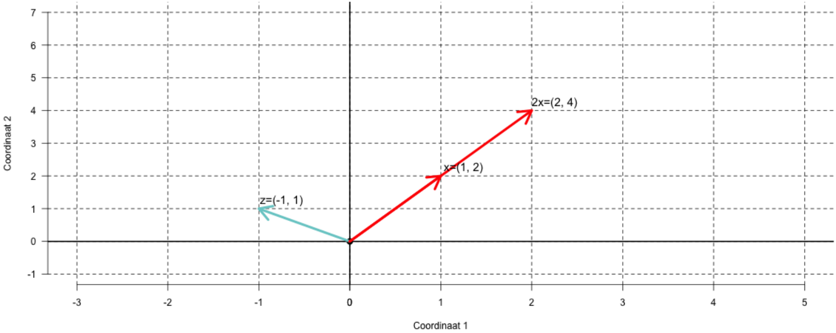

Vector $\vec{z}$ opgeschaald met 2 , $2\vec{z}$

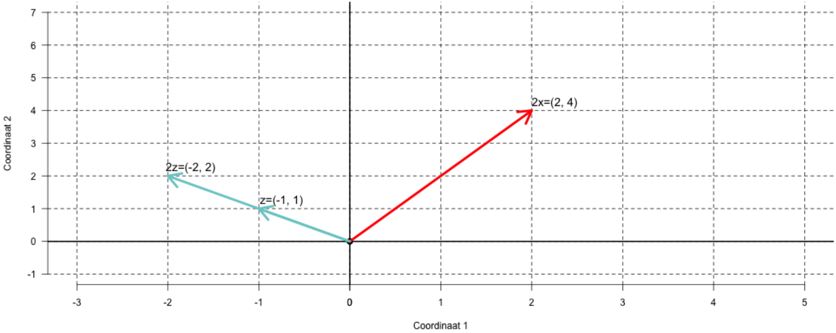

Eerst herschalen dan plakken $2\vec{x} + 2\vec{z}$

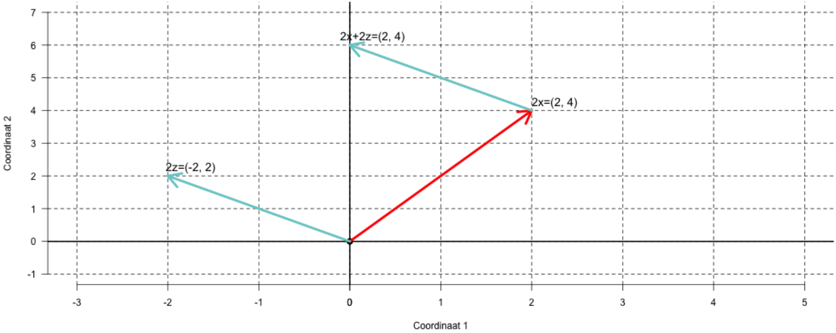

Eerst herschalen dan plakken $2\vec{x} + 2\vec{z}$

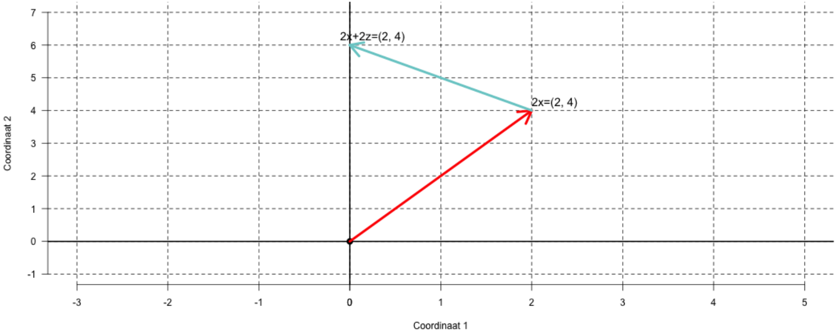

Vectoren $\vec{x}, \vec{z}$

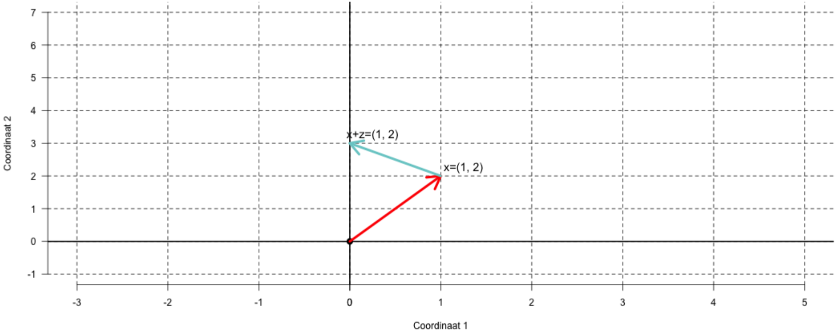

Vectoren $\vec{x} + \vec{z}$

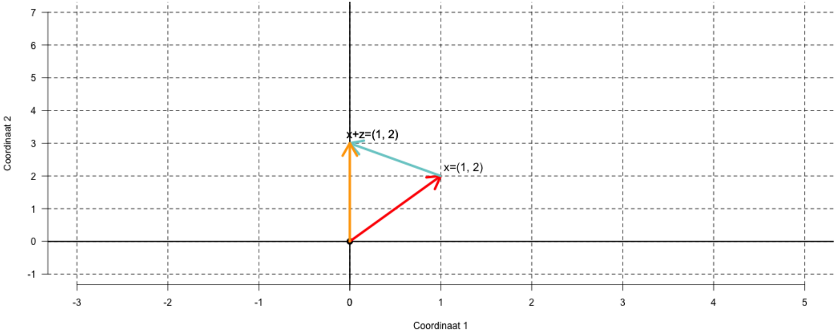

Vectoren $\vec{x} + \vec{z}$

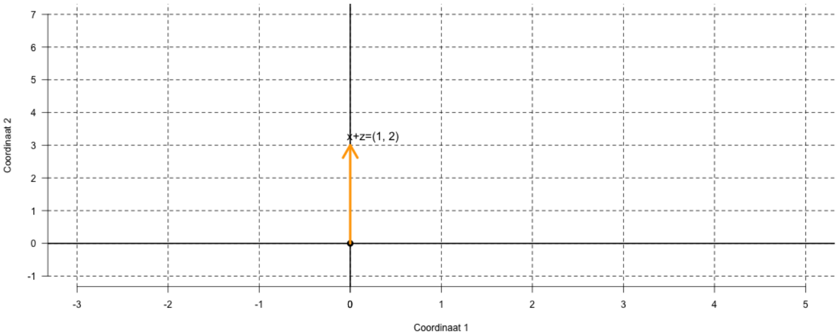

Vectoren $2(\vec{x} + \vec{z})$

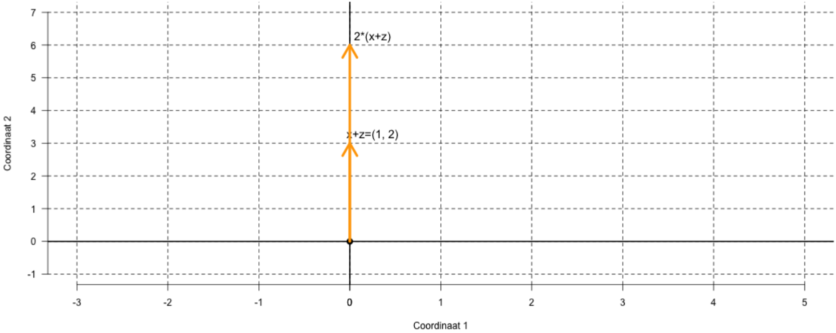

Vectoren $2(\vec{x} + \vec{z}) = 2\vec{x} + 2\vec{z}$